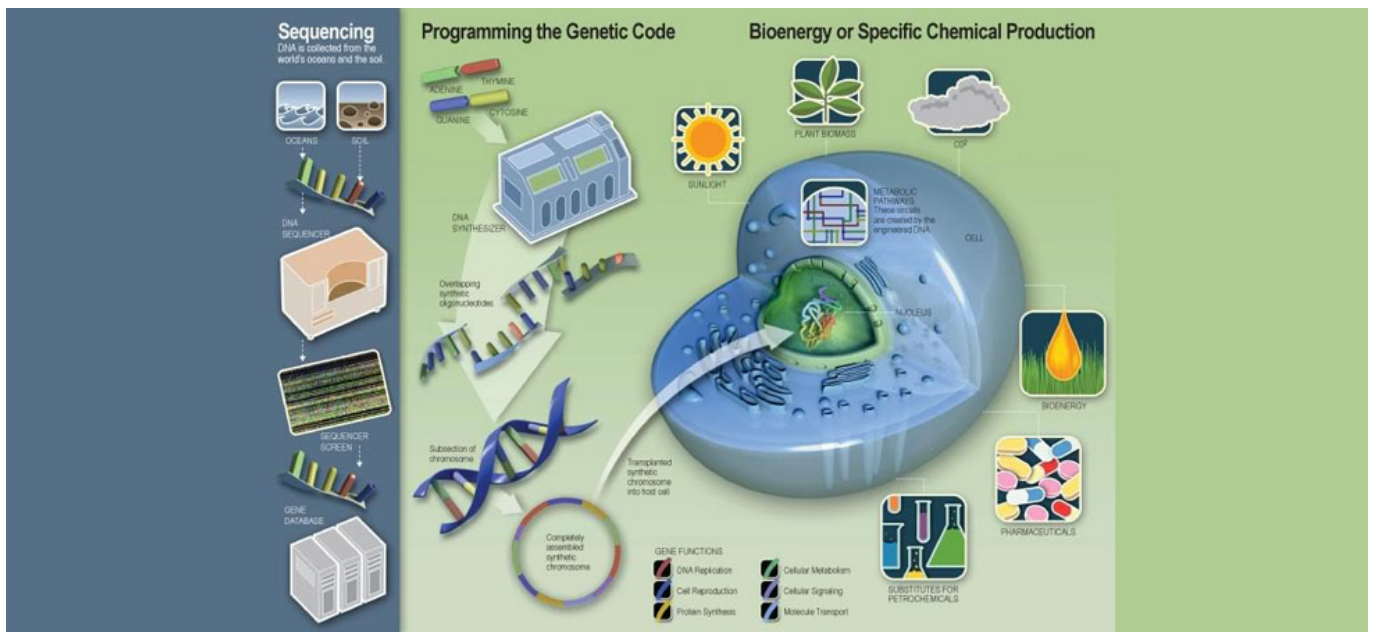

Ιατρικές εφαρμογές και κοινωνικές προεκτάσεις της συνθετικής βιολογίας

/ Πεμπτούσια

Image not found or type unknown

Συνεχίζουμε το αφιέρωμά μας στη συνθετική βιολογία, με αναφορές στις ιατρικές και φαρμακευτικές εφαρμογές της, αλλά και στις κοινωνικοπολιτικές διαστάσεις της. Υπενθυμίζουμε ότι το παρόν άρθρο αποτελεί τμήμα της μεγάλης έρευνας, αναθεωρημένης έκδοσης μεταπτυχιακής-διπλωματικής εργασίας που κατατέθηκε στο ΕΑΠ και πραγματοποιήθηκε από τον θεολόγο Στέφανο Καραούλη με επιβλέποντες τους Ν. Κόϊο και Αν. Μαρά.

Ιατρικές και φαρμακευτικές εφαρμογές

Στη συνέντευξη του Άρη Πατρινού, στην οποία εκτενώς αναφερθήκαμε στην προηγούμενη ενότητα, γίνεται λόγος και για την αμιγώς ιατρική και φαρμακευτική εφαρμογή της συνθετικής βιολογίας. Ο κ. Πατρινός χαρακτηρίζει πρωτόγονο τον τρόπο με τον οποίο παράγονται σήμερα τα εμβόλια και προβλέπει ότι η μέσω της συνθετικής βιολογίας η ερευνητική κοινότητα θα είναι σε θέση να παράγει γρήγορα, φτηνά και αποτελεσματικά εμβόλια. Ένα τέτοιο εμβόλιο, κατά δήλωσή

του, βρίσκεται ήδη καθ' οδόν, αφού κλινικές δοκιμές του πραγματοποιούνται από τη φαρμακευτική εταιρεία Novartis[1].

Η EGE συνιστά για το συγκεκριμένο ζήτημα, εκτός από την εφαρμογή επιστημονικών και νομικών πλαισίων, να εξετάζονται επίσης συγκεκριμένα δεοντολογικά θέματα από τις αρμόδιες αρχές (όπως Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων - EMEA) στην περίπτωση φαρμάκων και ιατρικών προϊόντων που προκύπτουν από πρωτόκολλα συνθετικής βιολογίας.

Φυσικά όλα τα ζητήματα τα οποία άπτονται της σχέσης γενετικής τεχνολογίας και ανθρώπινης υγείας εμπίπτουν στην θεματική της Διακήρυξης του Ελσίνκι[2] και της Σύμβασης του Οβιέδο[3], τις οποίες υπέγραψαν όλα τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και που ως στόχο έχουν την διαφύλαξη της ασφάλειας της ανθρώπινης υγείας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας κατά την χρήση των νέων ιατρικών τεχνολογιών.

Κοινωνική και πολιτική διάσταση των εξελίξεων στο πεδίο της Συνθετικής Βιολογίας

Ανεξάρτητα από τις εκτιμήσεις των ειδικών και των άμεσα εμπλεκόμενων στον βιοηθικό διάλογο, για τις δυτικές κοινωνίες, ιδιαίτερα βαρύνουσας σημασίας είναι οι απόψεις της κοινής γνώμης. Σε αυτό το πνεύμα η EGE ζητεί από την ΕΕ και τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα ώστε να προαγάγουν τον δημόσιο διάλογο και να ωθήσουν τους ενδιαφερόμενους να εντοπίσουν τους κυριότερους κοινωνικούς και ηθικούς προβληματισμούς στο πεδίο της συνθετικής βιολογίας.

Σε επίπεδο πολιτικής, το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία της βιοτεχνολογίας στις χώρες μέλη της ΕΕ κρίνεται ως ανεπαρκές και κατακερματισμένο. Το γεγονός αυτό εξηγείται από την μεγάλη διαφορά στους τομείς έρευνας, ανάπτυξης και εφαρμογών της βιοτεχνολογίας, η οποία υφίσταται ανάμεσα στα κράτη μέλη. Άλλα εμφανίζονται ως πολύ προηγμένα, έως και πρωτοπόρα, άλλα συμμετέχουν σε πρωτόκολλα και εφαρμογές ως συνεργαζόμενα μέλη και άλλες χώρες είναι απλώς καταναλωτές. Λόγω λοιπόν αυτού του κατακερματισμένου και ανεπαρκούς κανονιστικού πλαισίου, η EGE προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει και να δημιουργήσει ισχυρό πλαίσιο για τη συνθετική βιολογία, στο οποίο θα προσδιορίζονται οι αρμόδιοι φορείς που θα χειρίζονται τα ζητήματα που θα ανακύπτουν και θα διευκρινίζονται οι ευθύνες τους. Η EGE επίσης, γνωρίζοντας αφ' ενός τον παγκόσμιο χαρακτήρα της σύγχρονης έρευνας, η οποία δεν γνωρίζει σύνορα και αφ' ετέρου τους στενούς δεσμούς και την ανταλλαγή επιστημόνων μεταξύ Ευρώπης και Αμερικής, συνειδητοποιεί ότι η αναποβεί περιοριστική. Έτσι προτείνει στην ΕΕ να θέσει το

πρόβλημα της διακυβέρνησης στον τομέα της συνθετικής βιολογίας στα συναφή παγκόσμια φόρα διαβούλευσης.

[1] Σουφλέρη Ιωάννα, ό.π.

[2] *Declaration of Helsinki – Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects* στην ιστοσελίδα

<http://www.wma.net/en/30publications/10policies/b3/>

[3] *Convention of Oviedo*, στην ιστοσελίδα

http://www.coe.int/t/dg3/healthbioethic/Activities/01_Oviedo%20Convention/